

ІМАНЕНТНЕ ЄДНАННЯ ЛІРИЧНОГО ГЕРОЯ З АБСОЛЮТОМ У МОЛИТВІ (ЖАНР МОЛИТВИ У ТВОРЧОСТІ «ПРАЗЬКОЇ ШКОЛИ»)

Молитва – унікальний літературний метажанр, який допомагає митцю оприявнити духовний зв'язок людини з Богом. На прикладі творчості поетів «Празької школи», митців, відірваних від материкової України атеїстичної доби, зроблено спробу проаналізувати окремі жанрово-тематичні різновиди поетичної молитви, у яких засвідчується іманентне єднання молільника з Абсолютом. Глибоко закорінені у біблійне першоджерело твори свідчать про християнський світогляд поетів, віру в Бога. Ліричний герой поезій – шукач відвертого спілкування з Господом, вболівальник за щасливу долю України. Категорії емоційності, чуттєвості та щирості у творах вражають своєю масштабністю. Через це особливо поширеними жанрово-тематичними різновидами молитов виступають такі: молитви-прохання (молитва про власне духовне удосконалення, молитва про кохану людину, молитва про долю України, молитва про повернення на Батьківщину), молитва-прокляття, молитва-епітафія, молитва-прославлення.

Ключові слова: молитва; канон; метажанр; адепт; Абсолют.

За час свого існування людина не знайшла досконалішої, ніж молитва, форми, в якій можна було б виповісти найпотаємніше [1, с. 4]. Особливе бажання поговорити з Богом виникає у людей, яких наповнює небуденне чуття. «Містичне почуття – це почуття єдності Індивіда з Абсолютом; воно, – як і всі явища в житті людства, – підвладне законам хвиль чи коливань: у добу спокою й добробуту занепадає, маліє й міліє, у часи катастроф – поширюється й поглиблюється. Слово як таке, а мистецьке, естетично оформлене й організоване зокрема, завжди було для людини засобом звернення до Божественного начала...» [5, с. 9].

Поети-«пражани» як поети «вигнання», що мали християнський світогляд, неодноразово у своїй поетичній творчості зверталися до жанру молитви. Це зумовлювалося прагненням митців відкрити Богові душу, сповнену любові до рідної України та болу від розриву з нею. Відомий учений-літературознавець Т. Салига звернув увагу на те, що творчість поетів, відірваних від батьківщини, будується на вірі, а та часто провадить до високих поривів [12, с. 5]. Такими «високими поривами» і стали поезії-молитви «пражан», які засвідчили іманентне єднання ліричного героя з Абсолютом.

Глибоковіруючі митці творчо підходять до молитви, у якій превалює прохання за долю України та її народ. Крім того, наявні елементи подяки Господу, прославлення. Орієнтуючись на попередні висновки, можемо класифікувати поезії-молитви за жанрово-тематичними різновидами: молитви-прохання (молитва про власне духовне удосконалення («Серпень» Є. Маланюк, «Боже, Владарю душ», «І прийде час» Ю. Липа, «Молитва» («Ти захист мій, Ти збережеш мене від скрути») Н. Лівницька-Холодна), молитва про кохану людину («Молитва за кохану жінку» Ю. Липа), молитва про долю України («Присвята» О. Ольжич, «Чернеча гора» Н. Лівницька-Холодна), молитва про повернення на Батьківщину («Як хочеться молитися

часом» Л. Мосендза); молитва-прокляття («Прокляття» Ю. Липи); молитва-епітафія («Молитва» О. Стефановича); молитва-прославлення («Благословен, розгорнений просторами, морями», «Гімн Дмитра Бортянського» Ю. Липи). У кожному із цих різновидів молитов на перший план виступає бажання адепта наблизитися до Бога, що є іманентним.

Жанрову модифікацію канону молитви у творчості Є. Маланюка досліджувала І. Даниленко, акцентуючи увагу на відсутності у поетичних текстах митця сакралізації [4, с. 36–41]. Т. Салига вивчав особливості молитовно-одвертої апеляції Є. Маланюка не тільки до Бога, але і до М. Зерова як духовного натхненника поета [13, с. 7].

Наразі немає цілісного дослідження, присвяченого жанру молитви у творчій інтерпретації поетів «Празької школи» загалом, тому метою нашої розвідки є аналіз поезій-молитов «пражан», у яких простежується іманентне єднання ліричного героя з Абсолютом.

Для реалізації мети дослідження передбачається виконання завдань:

- проаналізувати специфіку літературного жанру молитви;
- визначити особливості реалізації християнського мислення поетів-«пражан» у поезіях-молитвах;
- класифікувати молитви поетів за жанрово-тематичними різновидами.

За І. Даниленко, молитва (грец. *сyчocia* – співбуття) у релігії є засобом ритуально-культової дії, пов'язаної із спілкуванням людини і Бога, що виявляється в ритуальному слові через призму свідомості молільника. Прославлення, подяка, прохання, благання – одні із основних ситуативних різновидів молитви, адресовані ідеальному реципієнту. Канонічна молитва, зазвичай, має таку структуру: звернення до Бога, сповідання гріхів (каяття), прославлення та подяка, прохання у

Господа за близьких та за власні потреби, що завершується словом «амінь» (давн.-гр. ἀμήν – воістину).

Що ж стосується літературної молитви, то це вже не ритуально-культува дія, а засіб самореалізації митця. Молитва в літературі – метажанр у формі поезії, що, наслідуючи сакральний діалог з Абсолютом, оприявнюється в різних жанрово-видових формах (сонет, лірична медитація, елегія, духовна епіграма доби Середньовіччя, плач, гімн, ода, псалма, канта, «фігурна» поезія, акровірші, сатирична епіграма, пародія тощо) та жанрово-тематичних різновидах (молитва-сповідь, молитва за інших – кохану людину, країну, мову тощо, молитва-боріння, «революційна молитва» тощо). Індивідуальне звернення адепта до Бога, на відміну від церковно-канонічної молитви, виражається в довільній формі, яка не має чіткої структури. Така молитва характеризується глибоким зануренням молільника у власну свідомість, що виявляє його духовний стан. Необхідно зазначити, що цей вид молитви «став найбільш органічною та високопродуктивною моделлю для розвитку віршовано-поетичного молитовного дискурсу із розгалуженою системою внутрішніх жанрових модифікацій, підпорядкованих різноплановим авторським інтенціям» [3, с. 11].

Манера письма Є. Маланюка свідчить про досить вільне використання жанрової форми молитви, межі якої тут дуже розмиваються. Наприклад, у поезії «Серпень» Є. Маланюка ліричний герой, відчуває наближення старості, говорить про це Богу: «Час, Господи, на самоту й покору. / Все про цей час нагадує: вага / Знекриленого тіла, перше срібло / На скронях та пооране чоло» [9, с. 242]. Вплив на написання цієї поезії твору Р. М. Рільке «Осінній день» є очевидним, оскільки за епіграф автор бере слова: «Nerr, es ist Zeit!». У поезії Рільке ліричний герой говорить про плоди осені, яка настала після довгого літа, що їх прийшов час збирати. Подібно до ліричного героя Рільке, адепт молитви поезії «Серпень», будучи у зрілому віці («Все про цей час нагадує: вага / Знекровленого тіла, перше срібло / На скронях та пооране чоло») просить у Бога про отримання християнських якостей характеру, найперше покори. Ліричний герой зневажає себе (що характерно для більшості поезій «пражан»): «...В безсиллю немощів – навчи, навчи покори... / Ти дарував її надміру гоїно / Твоїм численним найгіднішим слугам, – / Подай її найнижчому – тепер» [9, с. 242]. Проте окрім прохання у Бога «покори і самоти», що є в анафорі, у наступних строфах молитва наближається до медитації, що засвідчують риторичні звертання: «Смирися, духу гордий і невдячний – / Збунтованого ангела насліддя!... / О, самото, ти, знаю, найтрудніша» [9, с. 242].

У творі яскраво простежується антитеза покора/гордість. Якщо покору дає Бог своїм «численним найгіднішим слугам», то гордість поет називає «збунтованого ангела насліддя», тобто Люципера, сатани, який, відповідно до біблійної історії, виступив проти Бога через свою гординю. В унісон поезії звучать слова Біблії: «Бог противиться гордим, а смиренним дає благодать» (Якова 4:6). Таким чином, ліричний герой, відчуваючи наближення старості, намагається наблизитися до Бога у покорі й самоті, у яких він вбачає мудрість і висоту.

Вражають глибокою вірою і щирістю ліричного героя поезії-молитви Ю. Липи. «Благословен, розгорнений просторами, морями» – це одна із небагатьох поезій-молитов поетів «Празької школи», яка є молитвою-прославленням. Молільник дякує Господу «за кожен день і кожную мить». Він визнає силу Божу, яка, «щоб душу визволить,... ламає тіло», тобто посиляє всілякі фізичні випробування задля духовного загартовування. Адепт молитви перераховує Божі дії, які допомагають йому у житті: «...світиш, як закон, і плинеш, як кадило, / І ось відроджуєш і кличеш до нового» [6, с. 14]. Завдяки градації автор передає міру пошанування Бога ліричним героєм. Завершується поезія риторичним окликом: «Довічно славмо Бога!».

Молільник поезії Ю. Липи «Боже, Владарю душ...» звертається до Бога від імені багатьох (використовується форма множини) з проханням вберегти від пихи («не дозволяй нам у пиху вбирати життя» [6, с. 19]), від брехні («не дозволяй у брехливість надуту вбирати сваволю» [6, с. 19]). Ліричний герой говорить про те, якими б хотілося бачити себе: «дай тверде, і спокійне, і послухне словам Твоїм – «Я»» [6, с. 19]. Таким чином, адепт молитви просить мужності і смирення у Бога. Ці якості для ліричного героя необхідні, аби «однаково приймати і милість, і велич від долі». Думки героя співзвучні зі словами Святого Письма: «Умію я й бути в упокоренні, умію бути й у достатку. Я привчився до всього й у всім: насититися й голод терпіти, мати достаток і бути в немочі. Я все можу в тім, Хто мене підкріплює, – в Ісусі Христі» (До Филип'ян 4: 12, 13). Завуальовано молільник вказує на свій протест щодо підкорення радянській владі, навіть за умови матеріального благополуччя: «Щоб ніколи заслплени рабським бажанням прикрас / Кармазином наказів Твоїх не закрили». Свою ж смерть прохає зустріти як звичну подію. Це підкреслюється порівнянням: «Так, як день зустрічає свій захід» [6, с. 19].

Ліричний герой поезії Ю. Липи «І прийде час» стурбований наближенням «темряви». Через це він просить у Бога допомоги: «Пребудь в мені!... Безпомічному поможи мені!» [6, с. 23]. У творі яскраво простежується ключова антитеза «світло – темрява», що посилюється допоміжними: «сонце – буря», «рай – земля», «життя – смерть». Ліричний герой сповідує незмінність Божу, його вічність, визнаючи швидкоплинність земного життя: «Нехай же змінні загасають дні, / Ти, що – незмінний, о пребудь в мені» [6, с. 23]. Прагнучи спілкування з Богом, адепт молитви згадує учнів Христа: «Молю тебе, не будь лише на мить, / А, як до учнів, злинь, щоб говорить» [6, с. 23]. Це бажання молільника вказує на глибину його осягнення Вседержителя, адже прагнення спілкуватися з Богом є доказом духовної зрілості, що посилюється риторичним питанням: «Хто ж, як не Ти, підпора й провідник?» [6, с. 23]. Молільник – істинний учень Ісуса, бо просить у своїй молитві хреста, що є біблійним символом страждань, без яких християнину на землі життя немислиме. Слова Біблії тут співзвучні: «Промовив тоді Ісус учням: «Коли хто хоче йти вслід за Мною, – хай зречеться самого себе, і хай візьме свого хреста, та й іде вслід за Мною» (Матвія 16: 24). За будь-яких умов адепт молитви прагне, щоб Бог був у його серці: «Життя чи смерть, – а Ти пребудь в мені» [6, с. 23].

Саме останні рядки вірша особливо засвідчують іманентне єднання ліричного героя з Абсолютом.

У поезії «Молитва за кохану жінку» молільник Ю. Липи просить у Бога про майбутню дружину, аби Господь подарував їм щасливий шлюб. Турбота простежується як про тіло нареченої («Вогню нерівності дай міру / У тілі вутлому її»), так і про дух («дай опановування й віру / очисти духа для сем'ї»). Про перевагу духовного над тілесним у почуттях ліричного героя свідчить прохання: «Щоб слухати її, другині, / Коли свійде за мною в рід, / Не кроки пристрастей, що змінні, / А чистий королівський хід» [6, с. 27]. Пристрасті герой не вважає вічними, як і все земне, про що свідчать і попередні проаналізовані нами поезії. Проте, незважаючи на земну природу своєї коханої, адепт молитви сприймає її як «чудо». Таким чином, маючи християнське мислення, ліричний герой, найперше, просить у Бога духовних цінностей для майбутнього подружнього життя. Отже, іманентне єднання ліричного героя з Абсолютом – Богом – виявляється через сповідування істин Святого Письма, які він опосередковано згадує.

Бог України прославляється в поезії Ю. Липи «Гімн Дмитра Бортнянського». Ліричний герой просить «оновлення з руїни». Він керується Божою волею: «Нам Твій наказ у серцю мати, / З ним жити, йти і здобувати» [6, с. 43]. Градація «жити, йти і здобувати» вказує на впевненість ліричного героя, позитивну налаштованість щодо майбутнього, що мотивується довірою Богові. Метафора «тобі в серцях вівтар ми ставим» [6, с. 43] є аллюзією на біблійний образ храму («Хіба ви не знаєте, що ваше тіло – то храм Духа Святого, що живе в вас, якого від Бога ви маєте, і ви не свої?» (1 Коринтян 6: 19). Посиле емоційність тавтологія, використана в останньому рядку «Твій владний знак до слави славим» [6, с. 43]. Таким чином, молільник висловлює своє пошанування Бога. Звідси іманентне єднання ліричного героя з Абсолютом є безперечним.

Поезія Л. Мосендза «Як хочеться молитися часом» – молитва поглинутого ностальгією ліричного героя. Будучи на чужині, він звертається до Бога з проханням: «...Не приведи загинути рабом / Чужої ласки і чужої справи! / Не допусти закінчити ці дні / Під непривітним чужинецьким дахом» [10, с. 60–61]. Ліричний герой-романтик щиро висловлює свої мрії Господу: «О, дай хоч старцем перейти мені / Старим, запиленим Чумацьким Шляхом, / Спочить в холодку рясних садків, / Вклонитися селу, зрадіти місту, / Почути дзвонів півзабутий спів / І тупіт ніг під музику троїсту. / За плугом перейти широкий гон, / В пухку ріллю насіння кинуть жменю, / Під копами забудь утомний сон, / Припавши до межі: «О нене, нене!» [10, с. 60–61]. «Всепробачливий», «ласкавий», «хто зна мій біль», «знає... гану» – епітети-характеристики Бога, що свідчать про глибоку віру адепта молитви.

Назва поезії Ю. Липи «Прокляття» вказує на однойменний жанрово-тематичний різновид авторської молитви. У творі ліричний герой висловлює своє прохання Богові захистити «бездомних псів», «брудних ропух», «гайворон» [6, с. 49]. Епітети, що використовує автор, характеризують нужденність нещасних людей, які закодовані в алегоричні образи. Натомість,

«тим, хто злочин тління розсівають, убійникам душі» [6, с. 49] ліричний герой просить у Бога «з'явитись в гніві». Слова прокляття «Хай з божевільним поглядом од жаху / Покинуть справедливу батьківщину / І іншої довіку не знайдуть!» [6, с. 49] представляють молільника як патріота своєї батьківщини, який не хоче, щоб її населяли такі «злочинці».

У поезії «Молитва» О. Стефановича Абсолютом, до якого звертається адепт, є Архангел Михаїл. Поезія присвячена пам'яті тих, хто «поляг за тризубовий стяг» [11, с. 20]. У словах ліричного героя звучить біль за втраченим життям хоробрих людей, які воювали за Батьківщину. Зміст поезії не цілком відповідає молитві, хоча і має таку назву. У творі ми бачимо жанрові ознаки епітафії. Оскільки на початку поезії ліричний герой звертається до полеглих на війні, проголошуючи: «Вічна пам'ять!». Особливо виокремлено імена «вірних Симона, Євгена» та «кришталю Олега». Використовуючи епітети «вірні» та «кришталю», автор намагається підкреслити своє шанобливе ставлення до героїв, вказати на доблесні риси характеру звитяжців. У творі ліричний герой просить заступництва не у Бога, а у «святого Михаїла». Прохання «накрити крилом» [11, с. 20] вказує на те, що ліричний герой має на увазі Архангела Михаїла (одного із семи архангелів, агхістратига небесного воїнства). Таким чином, ліричний герой звертається до начальника небесного війська, аби той впорядкував справи на землі.

Поезії-молитви Н. Лівіцької-Холодної є відвертим зверненням ліричної героїні до Бога. У «Молитві» («Ти захист мій, Ти збережеш мене від скрути») розкриваються найпотасмніші думки молільниці, яка сповідує Христа своїм Спасителем. У творі спостерігаємо особливе єднання ліричної героїні з Абсолютом – Богом, оскільки категорія відвертості у молитві преважне. Адепт молитви впевнена в могутності Божій: «Ти захист мій, Ти збережеш мене від скрути, / огорнеш радістю і силою надхнеш, / Ти знімеш з серця мого тягарі покути, / в Твоїх руках я, Боже, вирятуй мене!... / Я вірю в милосердя Твого щиро повінь, / що з нього Ти й для мене крапельку зберіг, / що Ти в безмежній, батьківській, своїй любові / помилуєш мене і змиєш з мене гріх» [8, с. 6]. Вона виявляє перед Богом смирення: «Та не почувеш голосу мого в тім хорі, / що гучно прославля діла Твої усі. / Я лиш люблю Тебе й любила у покорі, / у кожному подисі і навіть у грісі» [8, с. 6]. При цьому у вірші наявні слова і словосполучення, що надають твору сакральності («тягарі покути», «скорбота», «милосердя», «сльози каяття», «батьківська любов», «гріх», «прославля», «у покорі» [8, с. 6]).

«Присвята» – поезія О. Ольжича, у якій немає безпосереднього звертання до Бога. Про те, що цей ліричний твір написаний у формі молитви, свідчить слово «молюся». Герой проявляє себе як людина некорислива, оскільки він просить: «Не світлий спокій дорогих глибин / Прозорої і чистої науки, / Не золоті натхнення орхідеї» [11, с. 56]. Любов ліричного героя до Бога підкреслюється епітетом «ласкавості незмірної своєї». Адепт молитви постає смиренным і мужнім патріотом своєї країни, оскільки звертається до Бога з проханням «прийняти мужньо муки» в ім'я Батьківщини, «в шинелі сірій вмерти від гранати».

Подібні мотиви звучать і в поезії «Чернеча гора» Н. Лівницької-Холодної. Суб'єкт молитви просить у Бога берегти Батьківщину. Авторка в час написання цієї поезії перебувала за кордоном у м. Торонто, тому й не дивно, що у творі наявний мотив ностальгії. Подібно до ліричного героя О. Ольжича, лірична героїня Н. Лівницької-Холодної вирізняється скромністю, оскільки молиться зі словами, щоб Господь виконав лише одне її бажання по смерті: «А мені, як ляжу уже до спочинку, / Дай лишити по собі бажання одне: / На Чернечій Горі, рвучи материнку, / Хай згадають мене» [7, с. 16]. Патріотизм молільника вражає, бо, просячи милості Божої, вона перераховує достоїнства своєї землі: «Не карай Її Господи більш, не карай! / І за що? За лани золотої пшениці, / За вишневі садки і спів солов'я, / І зате, що родять іще молодичі, / Що не вмерла, живе ще Українська Земля!» [7, с. 16].

Отже, релігійно-культурний канон молитви в поетичній творчості «пражан» модифікується. Молільник веде розмову з Абсолютом у вільній, невимушеній

формі, піддаючись медитативним роздумам. Більшість жанрових ознак релігійного канону збережено: сповідання гріхів, славослів'я, моління про близьких. Проте жоден із досліджених творів не має завершального слова «амінь», натомість наявне початкове звернення до Абсолюту. Варто зазначити, що адресатом поезій-молитов є Бог, але зафіксовано і такі, що адресовані архангелу Михаїлу («Молитва» О. Ольжича). Тому в перспективі – дослідити інші поезії-молитви «пражан», адресовані Діві Марії. Бог для молільників є авторитетною Особистістю. Ліричний герой ніколи не піддається сумнівам у Його існуванні, вірить у Божу всемогутність і милість. «Злиття» молільника з Абсолютом відбувається, у першу чергу, після трансформації обмеженого «Я-Его» в чисте «Я» під час молитви завдяки домінуванню відвертості та щирості (що є характерним для більшості поезій «пражан»). Унаслідок цього, емоційно-чуттєва сфера творів вражає своєю масштабністю.

ЛІТЕРАТУРА

1. Антофійчук В. «Молитва, як сонце, вічна...» / Володимир Антофійчук // Святі чуття, закладені в молитву. Антологія української молитви. – Чернівці : Рута, 1995. – С. 4.
2. Біблія або книги Святого Старого та Нового заповіту. – К. : Укр. Бібл. Тов., 2002. – 1375 с.
3. Даниленко І. І. Жанрова модифікація канону молитви в ліриці XVII–XX століть : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня док. філол. наук : спец. 10.01.01 «Українська література» / Ірина Іванівна Даниленко. – К., 2009. – 39 с.
4. Даниленко І. Модифікація жанрового канону молитви в ліриці Євгена Маланюка / Ірина Даниленко // Слово і час. – 2005. – № 1. – С. 36–41.
5. Качуровський І. Містична функція літератури та українська релігійна поезія / Ігор Качуровський // Хрестоматія української релігійної літератури. – Кн. 1 : Поезія. – Мюнхен-Лондон : Накладом Союзу українців у Великобританії, 1988. – С. 9–25.
6. Липа Ю. Поезії / Юрій Липа ; укладач Є. Маланюк. – Торонто : Гомін України, 1967. – 292 с.
7. Лівницька-Холодна Н. Поезії / Наталя Лівницька-Холодна // Наше Життя. – 1999. – № 12. – С. 3–16.
8. Лівницька-Холодна Н. Поезії / Наталя Лівницька-Холодна // Сучасність. – 1980. – Ч. 5. – С. 3–6.
9. Маланюк Є. Поезії в одному томі / Євген Маланюк. – Нью-Йорк : Наукове Товариство ім. Т. Шевченка в Америці, 1954. – 313 с.
10. Мосендз Л. Поезії / Леонід Мосендз // Дивослово. – 2013. – № 12. – С. 60–61.
11. Празька поетична школа. Антологія / упорядник текстів та передмова Олександра Астаф'єва, Анатолія Дністрового. – Х. : Ранок, 2004. – 253 с.
12. Салига Т. Молитва Євгена Маланюка до Миколи Зерова : (під світлом одного твору) / Тарас Салига // Літературна Україна. – 2012. – № 6 (9 лютого). – С. 6–7
13. Слово Благовісту : Антологія української релігійної поезії / [упоряд. та передм. Тараса Салиги]. – Львів : Світ, 1999. – 781 с.

Семченко Е. В., Николаевская ООШ № 28, г. Николаев, Украина

ИММАНЕНТНОЕ ЕДИНЕНИЕ ЛИРИЧЕСКОГО ГЕРОЯ С АБСОЛЮТОМ В МОЛИТВЕ (ЖАНР МОЛИТВЫ В ТВОРЧЕСТВЕ «ПРАЖСКОЙ ШКОЛЫ»)

Молитва – уникальный литературный метажанр, который помогает поэту отобразить духовную связь человека с Богом. На примере творчества поэтов «Пражской школы», оторванных от материковой Украины атеистического периода, сделана попытка анализа отдельных жанрово-тематических разновидностей поэтической молитвы, в которых проявляется имманентное единение молящегося с Абсолютом. Глубоко укорененные в библейский первоисточник произведения свидетельствуют о христианском мировоззрении поэтов. Лирический герой стихов – искатель откровенного общения с Господом, болеющий за счастливую судьбу Украины. Категории эмоциональности, чувствительности и искренности в стихотворениях впечатляют своей масштабностью. Именно поэтому особенно распространенными жанрово-тематическими разновидностями молитв выступают: молитвы-просьбы (о собственном духовном усовершенствовании, о любимом человеке, о судьбе Украины, о возвращении на Родину), молитва-проклятье, молитва-эпитафия, молитва-прославление.

Ключевые слова: молитва; канон; метажанр; адепт; Абсолют.

Semchenko K. V., *Mykolayiv secondary school № 28, Mykolayiv, Ukraine*

**THE IMMANENT UNITY OF THE LYRIC HERO WITH THE ABSOLUTE IN THE ACT OF PRAYING
(THE GENRE OF THE PRAYER IN THE WORKS OF THE PRAGUE SCHOOL)**

The article deals with the genre of the prayer used in the works of the poets belonging to the Prague school. The research concentrates on the immanent unity of the lyric hero with the Absolute in the act of praying. The analysis focuses on the Prague school praying poetry, where the immanent unity of the lyric hero with Absolute is quite discernible.

The addressee of most Prague school poets praying poetry is God, but some of works address Archangel Michael («Praying» O. Olzhich) as well. Deep-rooted in The Bible, these works represent the Christian world view of the poets, their belief in God. The lyric hero represented in the texts under consideration is a seeker of honest communication with the Absolute. But one of the interesting points is that at the same time he is worried about the fate of his native country – Ukraine. Such categories as emotionality, sentimentality and sincerity are used in the studied tests in order to create the atmosphere of immensity. It is also stressed that different types of the prayer as a genre are used by the representatives of the Prague School. They are the prayer of supplication (used to ask about spiritual improvement, about a beloved person, about a better future for Ukraine, about return to the Motherland), the prayer of damnation, the praying-epitaph, the prayer of thanksgiving, the prayer of praise, the prayer of adoration, the prayer of repentance and the prayer of confession.

Keywords: *praying; canon; metagenre; adept; Absolute.*

© Семченко К. В., 2015

Дата надходження статті до редколегії 11.05.2015